

Нови хорологични данни за разпространението на висши растения с природозащитен статус в България

Васил ВУТОВ, Димитър ДИМИТРОВ

Съобщават се нови находища на 19 вида висши растения. Таксоните са проучени от различни флористични райони в България. От тях един вид е с категория застрашен и защитен - *Tulipa urumoffii* Hay. Български ендемити са: *Pyrus elaeagrifolia* Pall. subsp. *bulgarica* (Khutath. et Sachok.) Valev, *Sempervivum erythraeum* Vel., *Rosa parilica* Dimitrov. Балкански ендемити са: *Silene fabarioides* Hausskn., *Silene roemerii* Friv., *Trifolium pignanii* F. et Chaub. Балкански субендемити са: *Senecio othone* M.B., *Silene lerchenfeldiana* Baumg., *Trifolium dalmaticum* Vis. Видове с категория рядък са: *Vicia dumetorum* L., *Vicia pisiformis* L., *Pyrola rotundifolia* L., *Silene chlorantha* (Willd.) Ehrh. От категорията рядък и защитен е вида *Pulsatilla pratensis* L. От категорията защитени видове са *Stachys arenariaeformis* Rouy и *Utricularia minor* L. Вид включен в Бернската конвенция е *Salvinia natans* (L.) Allioni.

Хербарните материали се съхраняват в Хербариума на Софийския университет (SO).

7110.30040. *Salvinia natans* (L.) Allioni, NH-38, SV (D.Jordanov), SO 01063; KG-77, SV (N.Petkov), SO 98970.

Черноморско крайбрежие: в периферията на южните части на Ениджекьойското блато (с. Златина, Варненско), 07.08.1931 г.;

Тракийска низина: в бившото Държавно рибовъдно стопанство между Пазарджик и с. Звъничево, 12.10.1997 г. Този хидрофит е известен досега от Черноморско крайбрежие, Североизточна България, Дунавска равнина, Струмска долина и Тракийска низина (Андреев, 1992).

8300.35510. *Tulipa urumoffii* Hay., NH-21, SV (D.Jordanov), SO 12239; FN-40, SV (I.Koeva), SO 93532.

Тунджанска хълмиста равнина: покрай ж.п. линия около гара Каяли (с. Камено) Бургаско, 05.05.1932 г.;

Знеполски район: Земенска планина - по тревисти варовити склонове под връх Мечка, 27.04.1986 г. Този застрашен и защитен вид е известен от флорните райони Източна Стара планина и Знеполски. КИТАНОВ (1964) съобщава находището при с. Камено, Бургаско, но ПЕТРОВА (1992) не включва това находище към хорологията на този вид.

7510.32000. *Silene chlorantha* (Willd.) Ehrh., FN-91, SV (D.Jordanov), SO 20435.

Витоша: по тревисто каменисти места на възвишението Църква, източно от с. Симеоново, Софийско, 20.06.1955 г. Досега този рядък вид е известен от Средна гора и Тракийска низина (ЙОРДАНОВ, ПАНОВ, 1966; ПЕТРОВА, 1992).

7510.32120. *Silene fabarioides* Hausskn., FN-91, SV (I.Gancev), SO 84905; GL-19, SC (DD), SO 94490.

Лозенска планина: по ерозиранни каменливи места над ВЕЦ "Кокаляне", селището, 27.05.1956 г.;

Южен Пирин: по варовити скалисти места на южен склон на Сухи връх, 1350 м надм.в., 05.07.1989 г. Досега този балкански ендемит е известен от флорните райони Знеполски, Витошки, Славянка, Средни Родопи и Тракийска низина (ЙОРДАНОВ, ПАНОВ, 1966; ПЕТРОВА, 1992).

7510.32200. *Silene lerchenfeldiana* Baumg., FN-81, SV (B.Kitanov), SO 21063.

Витоша: по скални пукнатини на Черната скала, 26.07.1938 г. Досега този балкански субендемит е известен от Предбалкан, Западна Стара планина, Знеполски район, Западни гранични планини, Пирин, Рила, Средна гора, Западни и Средни Родопи и Тракийска низина (ЙОРДАНОВ, ПАНОВ, 1966; ПЕТРОВА, 1992).

7510.32270. *Silene roemerii* Friv., GN-01, SV (B.Nikolov), SO 98914; GN-81, SV (N.Vihodcevski), SO 44927.

Лозенска планина: по скали над Горни Пасарел, 07.1996 г.;

Лозенска планина: полянки сред рядка гора в източното подножие на връх Лалина могила, 09.09.1973 г. Досега този балкански ендемит е известен от Средна Стара планина, Софийски район, Витоша, Западни гранични планини, Пирин, Рила, Западни и Средни Родопи (ЙОРДАНОВ, ПАНОВ, 1966; ПЕТРОВА, 1992).

6700.27130. *Pulsatilla pratensis* L., NJ-28, SV (D.Michailov), SO 23340.

Североизточна България: по хълма Кара Бунар, Силистренско, 20.04.1994 г. Досега този рядък и защитен вид е известен от Витошки район (АНЧЕВ, 1992).

7390.31360. *Sempervivum erythraeum* Vel., GM-46, SV (S.Mirova), SO 33601; SV (D.Jordanov), SO 33607; FN-82, SV (D.Jordanov), SO 33603; FN-72, SV (I.Gancev), SO 83905; FN-82, SV (N.Vihodcevski), SO 33609.

Западни Родопи: по пукнатини на скали по планинския масив Алабак, 19.07.1953 г.;

Западни Родопи: Казан доса, 09.08.1934 г.;

Люлин планина: каменисти места по южните склонове над Владайското дефиле, 16.09.1934 г.;

Люлин планина: по скалисти места в местността "Градището", андезитна скала, 20.07.1947 г.;

Витоша: припечни, каменисти места по северния склон на Копитото, 11.07.1972 г. Досега този български ендемит е известен от Средна и Западна Стара планина, Беласица, Пирин, Рила (АНДРЕЕВ, 1992).

7390.31390. *Sempervivum zelleborii* Schott., NG-75, SV (D.Jordanov), SO 33622 (Sub *S. ruthenicum* Koch).

Странджа: по големите силикатни скали северозападно от село Бродилово, Малко Търновско, 22.07.1934 г. Досега този медитерански вид е известен от Черноморско крайбрежие, Източна Стара планина, Южната част на Струмска долина, Източни Родопи и Тунджанска хълмиста равнина (АНДРЕЕВ, 1992).

6740.27320.5970. *Pyrus elaeagrifolia* Pall. subsp. *bulgarica* (Khutath. et Sachok.) Valev, FN-82, SV (N.Vihodcevski), SO 32803, SO 32804.

Люлин планина: по склоновете над с. Владая, 02.09.1962 г.;

Люлин планина: по склона над с. Княжево, Софийско, 11.09.1968 г. Досега този български ендемит е известен от Черноморско крайбрежие, Източна Стара планина и Странджа (МАРКОВА, 1992).

6980.28770. *Rosa parilica* Dimitrov, GM-10, SC (DD), SO 97028.

Среден Пирин: по скалисти варовити места под връх Малка Баба, 1800 м надм. в., 22.07.1983 г. Досега този български ендемит е известен от Славянка (МАРКОВА, 1992).

8220.34810. *Trifolium dalmaticum* Vis., GN-37, SV (S.Grancarov), SO 84206; GN-28, SV (I.Penev), SO 41271.

Предбалкан: край с. Караш, Луковитско, 07.1926 г.;

Предбалкан: по сухите карстови пасища около с. Царевец, Мезгренско, 26.06.1960 г. Досега този балкански субендемит е известен от Дунавска равнина, Западна Стара планина, Софийски район, Знеполски район, Западни гранични планини, Струмска долина и Тракийска низина (КОЖУХАРОВ, 1992).

8220.35070. *Trifolium pignanii* F. et Chaub., FM-62, SV (A.Janev), SO 85691.

Западни гранични планини: Малешевска планина - по горски поляни, 17.05.1963 г. Досега този балкански ендемит е известен от Струмска долина (южна), Беласица, Пирин, Рила, Западни и Средни Родопи (КОЖУХАРОВ, 1992).

8540.37040. *Vicia dumetorum* L., LH-96, , SV (N.Vihodcevski), SO 90814; NJ-26, SV (B.Kitanov), SO 99614; FP-63, SV (D.Jordanov, B.Kitanov), SO 44486.

Предбалкан: из храсталаците край гората срещу местността "Вилите" до с. Малък Чифлик, Велико Търновско, към 180 м надм. в., Варовик, 19.10.1982 г.;

Североизточна България: в гората Каракуз, Силистренско, 26.07.1973 г.;

Дунавска равнина: из млади гори в силно влажния дол източно от с. Луковица, Ломско, 19.10.1950 г. Досега този рядък вид беше под въпрос за Дунавска равнина, а е известен от Североизточна България, Западен Предбалкан, Западна Стара планина, Знеполски район, Витоша, Рила, Западна Средна гора (КОЖУХАРОВ, 1992).

8540.37160. *Vicia pisiformis* L., NJ-26, SV (B.Kitanov), SO 99803.

Североизточна България: в гората Каракуз, Силистренско, 26.07.1973 г. Досега този рядък вид е известен от Североизточна България, Предбалкан и Витоша (КОЖУХАРОВ, 1992).

7720.33130. *Stachys arenariaeformis* Rouy, LJ-52, SV (DD), SO 95691.

Дунавска равнина: по източния склон на Черната могила при с. Драгомирово, Свищовско, 19.06.1990 г. Този защитен вид е известен от Никополско (КОЕВА, 1989).

6730.27280. *Pyrola rotundifolia* L., LH-13, SV (S.Baev), SO 83604.

Средна Стара планина: Троянска планина, 06.1901 г. Досега този рядък вид е известен от Витоша (АНЧЕВ, 1992).

8410.35740. *Utricularia minor* L., GM-18, SV (S.Georgiev), SO 68673.

Рила: до пътя от р. Марица за Боровец, 24.08.1897 г. Досега този защитен вид е известен от Знеполски район, Витоша, Пирин, Западни Родопи (МАРКОВА, 1995).

7400.31480. *Senecio othone* M. B., MH-58, , SV (D.Jordanov), SO 76615.

Дервентски проход: из смесени гори, Търговишко, 25.06.1923 г. Досега този балкански субендемит е известен от Източна и Средна Стара планина, Рила, Източна Средна гора, Източни Родопи и Тунджанска хълмиста равнина (ПЕЕВ, 1992).

Литература

- АНДРЕЕВ Н. 1992. *Salvinia* Seguiet, *Sempervivum* L. - В: Кожухаров С. (ред.). Определител на висшите растения в България. С., Наука и изкуство, 80, 344-345.
- АНЧЕВ М. 1992. *Pyrola* L., *Pulsatilla* Mill. - В: Кожухаров С. (ред.). Определител на висшите растения в България. С., Наука и изкуство, 648, 658-659.
- ЙОРДАНОВ Д., П. ПАНОВ. 1966. *Silene* L. - В: Йорданов Д. (ред.). Флора на НР България, 2: 435-512.
- КИТАНОВ Б. 1964. *Tulipa* L. - В: Йорданов Д. (ред.). Флора на НР България, 2: 265-271.
- КОЕВА Й. 1989. *Stachys* L. - В: Велчев В. (ред.). Флора на НР България, 9: 388-410.
- КОЖУХАРОВ С. 1992. *Trifolium* L., *Vicia* L. - В: Кожухаров С. (ред.). Определител на висшите растения в България. С., Наука и изкуство, 421-435, 436-441.
- МАРКОВА М. 1992. *Pyrus* L., *Rosa* L. - В: Кожухаров С. (ред.). Определител на висшите растения в България. С., Наука и изкуство, 692-697.
- ПЕЕВ Д. 1992. *Senecio* L. - В: Кожухаров С. (ред.). Определител на висшите растения в България. С., Наука и изкуство, 218-221.
- ПЕТРОВА А. 1992. *Silene* L., *Tulipa* L. - В: Кожухаров С. (ред.). Определител на висшите растения в България. С., Наука и изкуство, 315-323, 518-519.

Постъпила на 28.5.1999

Адреси на авторите:

Васил Вутов

Национален природонаучен музей при БАН

бул. Цар Освободител 1

1000 София

Димитър Димитров

Софийски университет "Климент Охридски"

Биологически факултет, катедра Ботаника

бул. Драган Цанков 8

1421 София

New chorological data for the distribution of vascular plants with conservation status in Bulgaria

Vasil VUTOV, Dimitar DIMITROV

(S u m m a r y)

New localities of 19 vascular plants species were found during the revision of the herbaria materials from the Herbarium of Sofia University "St. Kliment Ochridski". Four of them are Bulgarian endemics: *Pyrus elaeagnifolia* Pall. subsp. *bulgarica* (Khutath. et Sachok.) Valev, *Sempervivum erythraeum* Vel., *Rosa parilica* Dimitrov; three are Balkan endemic *Silene fabarioides* Hausskn., *Silene roemeri* Friv., *Trifolium pignanii* F. et Chaub.; three are sub-Balkan endemics *Senecio othone* M.B., *Silene lerchenfeldiana* Baumg., *Trifolium dalmaticum* Vis. and nine are categorized as rare, endangered or protected species.